

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Kaupunkiympäristölautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 17.02.2026 16:00 -

Paikka Kaupungintalo

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Putula Toni	puheenjohtaja	
	Nikkilä Ville	varapuheenjohtaja	
	Gladostsuk Maksim	jäsen	
	Reponen Roosa	jäsen	
	Similä Neea	jäsen	
	Heikkinen Minna	jäsen	
	Suonpää Jouni	jäsen	
	Lindroos Mikko	jäsen	
	Laukka Tuisku	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Jaatinen Satu	jäsen	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Helminen Juha	suunnittelujohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Tuomi Emma	nuorisovaltuuston edustaja	
	Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	

Lahti 12.2.2026

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
11	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
12	Pöytäkirjan tarkastajat	4
13	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätöksestä 16.12.2025 § 156	5
14	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki keskeyttää välittömästi Trion vaihtopysäkkikokeilun suunnittelun ja keskittää tältä osin resurssit joukkoliikennejärjestelmän kustannustehokkuuden parantamiseen nykyisten keskustan liikenneratkaisujen ympärille.	9
15	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 16.12.2025 § 158	12
16	Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 21.01.2026 § 8	20
17	Huoltoasemarakennuksen tontin 398-25-135-5 vuokraamisen jatkaminen Launeenkatu 14	25
18	Valtuustoaloite: Roskaaminen kuriin, ihmisten asenteisiin tarvitaan muutosta	29
19	Sinisenkaarre, Pipponkatu, Kukurankatu, Saninkatu, Lakkilantie katusuunnitelmat	38
20	Suurmäenkadun katusuunnitelma ja Suurmäenkadun alikulun yleispiirustus	44
21	Mikroliikkumisvälineiden siirto- ja varastointitaksat 2026	49
22	Työohjelmamuutos 1/2026	54
23	Tiedoksi merkittävät asiat	56
24	Muut asiat	57

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

11
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunkiympäristölautakunta

Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

12

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan varapuheenjohtaja

Ville Nikkilä ja jäsen Minna Heikkinen.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

13

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätöksestä 16.12.2025 § 156

3812/10.03.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

juristi Lauri Uski p. 044 482 6810

Päätös

Esittelijä

kaupunkikehitysjohdaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti ja valtuuttaa toimeenpanemaan käyttösuunnitelman mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta julkisen käyttöomaisuuden keskustan pysäkkikokeilun varatun määrärahan osalta.

Perusteluosa

Asian tausta

Kaupunkiympäristölautakunta on 16.12.2025 (§ 156) päättänyt toteuttaa pysäkkikokeilun. Kokeilun tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen toimivuutta, pysäkkialueen turvallisuutta ja kaupunkitilan käytettävyyttä kokeiluluonteisesti sekä kerätä tietoa mahdollista pysyvää ratkaisua varten.

Päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus, jossa vaaditaan, että lautakunta kumoaa pysäkkikokeilua koskevan päätöksen.

Oikaisuvaatimuksen pääkohdat

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii päätöksen kumoamista seuraavin perustein:

Lautakunta on päättänyt käynnistää kokeilun ennen kuin rahoitus on ratkaistu vuoden 2026 talousarviokäsittelyssä. Menettelyä pidetään hallintosäännön vastaisena. Asiasta on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, eikä päätös ole saanut lainvoimaa. Päätöstä ei olisi saanut panna täytäntöön ennen kuin se on tullut lainvoimaiseksi.

Selostus

Pysäkkikokeilu on osa Lahden kaupungin joukkoliikenteen ja katu ympäristön kehittämistä. Kokeilulla arvioidaan pysäkkijärjestelyn vaikutuksia liikenneturvallisuuteen, liikenteen sujuvuuteen ja käyttäjäkokemukseen. Kokeilu on määräaikainen ja teknisesti palautettavissa oleva järjestely.

Kokeilun kustannukset osoitetaan kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvion puitteissa. Kaupunginvaltuusto on 9.2.2026 käsitellyt pysäkkikokeilua koskevan talousarviokohdan ja hyväksynyt sen osana talousarviota.

Rahoitusta ja toimivaltaa koskeva väite

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää katu- ja liikennejärjestelyihin liittyvistä ratkaisuista sekä niitä koskevista kokeiluista talousarvion ja käyttösuunnitelman puitteissa.

Pysäkkikokeilun kustannukset katetaan kaupunkiympäristön palvelualueelle osoitetuista määrärahoista. Kaupunginvaltuusto on 9.2.2026 hyväksynyt

pysäkkikokeilua koskevan talousarviokohdan. Näin ollen rahoitusperusta on valtuuston hyväksymä eikä asiassa ole kyse määrärahojen ylittämisestä tai hallintosäännön vastaisesta menettelystä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista selvitystä, jonka perusteella lautakunnan olisi katsottava ylittäneen toimivaltansa tai toimineen talousarvion vastaisesti. Se, että asiasta on tehty valitus hallinto-oikeuteen, ei sellaisenaan merkitse päätöksen olevan lainvastainen.

Näin ollen rahoitusta ja toimivaltaa koskeva vaatimus ei anna aihetta muuttaa päätöstä.

Täytäntöönpanoa koskeva väite

Kuntalain 143 §:n mukaan kunnan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, ellei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi tai ellei laissa toisin säädetä.

Pysäkkikokeilu on luonteeltaan määräaikainen ja palautettavissa oleva liikennejärjestely. Sen toteuttaminen ei estä päätöksen mahdollista myöhempää muuttamista tai kumoamista eikä siten tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Myöskään pysäkkikokeilun suunnittelun aloittaminen ei ole tehnyt muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska suunnittelutoimenpiteet eivät sido kaupunkia toteuttamaan kokeilua lopullisesti ja ne ovat peruutettavissa ilman, että muutoksenhaun merkitys poistuu.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus ei ole määrännyt asiassa täytäntöönpanokieltoa. Näin ollen päätöksen täytäntöönpanolle ennen lainvoimaisuutta ei ole ollut oikeudellista estettä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia oikeudellisia tai asiallisia perusteita, joiden vuoksi kaupunkiympäristölautakunnan 16.12.2025 tekemä päätös pysäkkikokeilusta olisi lainvastainen tai joita olisi pidettävä kokonaisharkinnan kannalta ratkaisevina. Lautakunnalle esitetään oikaisuvaatimuksen hylkäämistä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

14

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki keskeyttää välittömästi Trion vaihtopysäkkikokeilun suunnittelun ja keskittää tältä osin resurssit joukkoliikennejärjestelmän kustannustehokkuuden parantamiseen nykyisten keskustan liikenne ratkaisujen ympärille.

4851/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelupäällikkö Pirkko-Leena Jakonen p. 044 4163503

Päätös

Esittelijä

kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä 10.11.2025:

”Lahden kaupunki keskeyttää välittömästi Trion vaihtopysäkkikokeilun suunnittelun ja keskittää tältä osin resurssit joukkoliikennejärjestelmän kustannustehokkuuden parantamiseen nykyisten keskustan liikenne ratkaisujen ympärille. Vesijärvenkatu säilytetään Pohjois-Etelä-suuntaisen liikenteen pääväylänä ja kaistamääriä ei karsita. Tori säilytetään keskiössä joukkoliikenteen solmukohtana.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 16.12.2025 ja päätti, että pysäkkikokeilu toteutetaan esitetyllä tavalla.

Pysäkkikeskus ei vähennä ajokaistoja Vesijärvenkadulla, vaan kyseessä on ajoratapysäkit vastaavasti kuin jo nyt Tevin kohdalla. Nämä pysäkit eivät ole ajantasauspysäkkejä, vaan niissä pysähtyvät bussit ainoastaan matkustajien nousua ja pois jääntiä varten. Keskimääräinen pysähdysaika on alle minuutin.

Nyt esitetyn kokeilun aikana testataan pysäkkikeskuksen toimivuutta Vesijärvenkadun ja Aleksanterinkadun kulmassa ennen pysyvän ratkaisun tekemistä. Joukkoliikennelautakunta on todennut, että uuden sujuvamman keskustaliikennöinnin mahdollistavan pysäkkikeskuksen toteuttaminen on lähes ainoa vaihtoehto säilyttää joukkoliikenteen palvelutaso vähintään nykyisellä tasolla nousseista kustannuksista huolimatta.

Pysäkkikokeilu on osa Lahden kaupungin joukkoliikenteen ja katuympäristön kehittämistä. Kokeilulla arvioidaan pysäkkijärjestelyn vaikutuksia liikenneturvallisuuteen, liikenteen sujuvuuteen ja käyttäjäkokemukseen. Kokeilu on määräaikainen ja teknisesti palautettavissa oleva järjestely.

Kokeilun kustannukset osoitetaan kaupunkiympäristön palvelualueen talousarvion puitteissa. Kaupunginvaltuusto on 9.2.2026 käsitellyt pysäkkikokeilua koskevan talousarviokohdan ja hyväksynyt sen osana talousarviota.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: Kh

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Kh: Kv

Kv. -

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki keskeyttää välittömästi Trion vaihtopysäkkikokeilun suunnittelun ja...

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

15

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 16.12.2025 § 158

4287/08.00.00.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikenneinsinööri Juhana Polojärvi, p. 044 482 6402

juristi Lauri Uski, p. 044 482 6810

Päätös

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta:

-hyväksyy oikaisuvaatimuksen kohdat 1 ja 3,

-hylkää kohdat 2 ja 4,

-päättää tehdä perusteluosan mukaiset muutokset Lahden kaupungin
mikroliikenneluvan ehtoihin.

Tämä päätös voidaan panna täytäntöön sekä täydennetyt lupaehdot ottaa käyttöön
mahdollisesta valituksesta huolimatta.

Perusteluosa

Tausta

Kaupunkiympäristölautakunta 16.12.2025 § 158 päätti ottaa liikenteen palveluista annetun lain mukaisen mikroliikenneluvan käyttöön Lahdessa 1.1.2026 alkaen ehdotettujen lupaehtojen mukaisesti.

Tier Mobility Finland Oy toimitti asiasta oikaisuvaatimuksen 16.1.2026.

Oikaisuvaatimus perustuu Hallintolain (434/2003) 7 a lukuun ja erityisesti sen 49 a §:ään, jonka mukaan kunnallisen viranomaisen hallintopäätökseen voidaan hakea oikaisua, jos päätös koskee oikaisuvaatimuksen tekijää.

Tier Mobility Finland Oy on asiassa hallintolain (434/2003) 11 §:ssä tarkoitettu asianosainen. Lahden kaupunkiympäristölautakunnan päätös mikroliikenneluvan lupaehtoista vaikuttaa suoraan yhtiön oikeuteen harjoittaa elinkeinotoimintaa Lahden kaupungin hallinnoimilla alueilla, ja päätöksellä on välitön vaikutus perustuslain (731/1999) 18 §:n elinkeinovapauteen.

Tier Mobility Finland Oy hakee oikaisua Lahden Kaupunkiympäristölautakunnan 16.12.2025 kokouksessa tehtyyn päätökseen § 158 4287/08.00.00.02/2025 mikroliikenneluvasta seuraavien lupaehtojen osalta:

1. Viikonloppu-, arkipyhä-, vappu- ja juhannussyön käyttökielto
2. Yöaikainen alhaisempi nopeusrajoitus yhteiskäyttöisille sähköpotkulaudoille 15 km/h
3. Toimintakauden määritelmä
4. Kaupunkipyöräpalvelun eriarvoinen kohtelu lupaehtojen osalta

Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan kokousasian liitteenä.

Vastaus oikaisuvaatimukseen

Kohdat 1, 2 ja 4

Vaikka ennaltaehkäisevänä toimenä täyskiellon voidaan todeta olevan tehokas tapa vähentää yhteiskäyttöisillä sähköpotkulaudoilla tapahtuvia onnettomuuksia ja sen

kohdentaminen ajankohtiin, joissa päihtyneenä ajamista todennäköisemmin tapahtuu, ei kaupunki kuitenkaan pysty osoittamaan nykytiedoilla, että mikroliikenteestä annetun liikennepalvelulain mukainen välttämättömyysehto täyttyisi. Tähän keskeinen syy, on ettei vaihtoehtoisten toimintamallien riittävydestä ole vielä kattavasti tietoja. Näin ollen lupaehdoista poistetaan luvusta "7. Toiminta-ajat" kappale: *"Sähköpotkulautojen vuokraaminen perjantai-lauantai ja lauantai-sunnuntai -öinä sekä arkipyhinä kuten kiirastorstain ja pitkäperjantain sekä vappuaaton ja vappupäivän sekä juhannusaatonaaton ja juhannusaaton välisinä öinä on kiellettyä klo 00.00–05.00 välisenä aikana koko kaupungin alueella"*

Vastaavasti lukuun "9. Ajonopeudet" tehdään muokkaus kappaleeseen *"Yöaikaan vuokrattavien sähköpotkulautojen enimmäisajonopeus Lahdessa on 15 km/h koko kaupungin alueella arkiöinä (maanantai-perjantai) klo 22.00–05.00 ja viikonloppuillalaisin (perjantai ja lauantai) sekä arkipyhiä edeltävinä iltoina klo 22.00–00.00"*, joka on korjattuna: *"Yöaikaan vuokrattavien sähköpotkulautojen enimmäisajonopeus Lahdessa on 15 km/h koko kaupungin alueella klo 22.00–05.00."*

Alemman 15 km/h nopeusrajoituksen ehto sähköpotkulaudoille kaikkina öinä on käytön kannalta liikenneturvallisuutta edistävä ja sen kannalta tarpeellinen, sillä se vähentää onnettomuusriskiä mm. lainvastaisesti päihtyneenä ajavien osalta, joita tiedetään olevan myös arkisin mm. kesäloma-aikoina, ja lisää hämärällä sekä erityisesti pimeään aikaan liikuttaessa reaktioaikaa. Poliisin kokoaminen (Kallio, Mikroliikkumisen verkoston kokous 29.10.2025) vuoden 2025 liikennevalvonta-aineistojen perusteella on edelleen varsin todennäköistä, että yöaikaan esiintyy päihtyneenä ajamista promillerajasta huolimatta.

Sähköpotkulautojen rakenne poikkeaa hallittavuuden kannalta (parannuksista huolimatta) sähköavusteisiin tai tavanomaisiin polkupyöriin verrattuna merkittävästi rengaskooltaan ja tätä kautta maakontaktilta, painopisteeltään, jarrutuskäyttäytymiseltään sekä ohjattavuudeltaan ja yhdessä nämä eroavaisuudet

tekevät siitä herkemmän pienillekin esteille kuten reunakiville ja kaivonkansille. Esteeseen törmätessä pienempi rengas on yhdessä kapeamman ohjaustangon kanssa herkempi muuttamaan suuntaa ja voi sitä kautta johtaa kaatumiseen. Lisäksi etuakselin lyhyempi etäisyys maanpintaan ja seisaltaan ajavaan kuljettajaan kasvattaa sen yli muodostuvaa ja liike-energiasta riippuvaa momenttia niin, että kuljettaja voi törmätessään tai äkkijarrutuksessa kaatua suoraan eteenpäin huomattavasti helpommin. Nämä eroavaisuudet tuodaan esille myös mm. ITF/OECD:n raportissa (Safer Micromobility, 2024, s. 24, <https://doi.org/10.1787/od2eodd5-en>). Esteiden arviointi esim. hämärässä on näin ollen tärkeää ja nykyisen katuinfran osalta aikanaan toteutetut esim. reunakiviratkaisut eivät ole sähköpotkulaudoille erityisen optimaalisia ja sellaisia on Lahdessa edelleen varsin laajasti käytössä.

Vertaisarvioituissa tutkimuksissa, esim. Seitakari et al. (Nature 2025, <https://doi.org/10.1038/s41598-025-12627-x>) sähköpotkulautojen riski on laskettu olevan pyöräilijään verrattuna 3,6-kertainen matkamäärien mukaan suhteutettuna. Vaikka tutkimus ei ottanut kantaa pyörien sähköavusteisuuteen, on aikaisemmissa tutkimuksissa, esim. Schepers et al. (2020, <https://doi.org/10.1016/j.jth.2020.100961>) todettu sähköavusteisilla pyöräilevien onnettomuusriskin olevan lähes samansuuruinen tavanomaisiin verrattuna, kun se suhteutetaan ajettuihin kilometreihin.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt MMfE:n onnettomuustilastot indikoivat, että datan kertymisen myötä tämä tieto voi muuttua, mutta tämän julkaisun luotettavuutta on vaikea arvioida etenkin, kun sen julkaisseen järjestön jäsenet koostuvat vain mikroliikenneoperaattoreista, joista kukaan ei tietävästi esimerkiksi Suomessa tarjoa yhteiskäyttöisiä polkupyöriä. Myös ITF/OECD:n raportissa (2024) todetaan, että operaattorien ilmoittamat lukemat ovat varsin erisuuntaisia kuin tutkimuksissa saadut. Myös Suomen viranomaisten tilastoinneissa tiedetään olevan edelleen laadullisia sekä määrällisiä puutteita eikä hiljattain käyttöönotettujen uusien ICD-

koodien käyttö ole vielä hyvinvointialueilla vakinaistunut ja näin ollen pyöräilijäonnettomuuksissa voi olla edelleen olla sähköpotkulautaa käyttäneitä. Lisäksi kaikkia onnettomuuksia ei osata välttämättä myöskään kohdentaa pakollisen liikennevakuutuksen piiriin, kun vakuutuksen olemassaolo ei ole vielä niin hyvin tiedetty asia ja lisäksi operaattoreiden vakuuttajatiedot ovat aluksi olleet vaikeasti saatavilla. Tietojen saatavuuden osalta tilanne on kuitenkin parantunut. Tästä huolimatta sähköpotkulautojen kulkutapaosuus on kasvaneesta käytöstä huolimatta varsin pieni eikä pelkkien lukumäärien vertailu toistaiseksi suoraan osoita suhteellisen riskin suuruutta. Suomessa vuoden 2021 henkilöliikennetutkimuksen mukaan tehtiin vuodessa yli 320 miljoona matkaa pyörällä, joista sähköpotkulautojen 11,25 miljoonan matkan osuus on ollut n. 3,5 % ja 2024 vastaava osuus olisi n. 6 %. Kaupungeissa osuus on tietysti tätä korkeampi, mikäli yhteiskäyttöisiä lautoja on niissä tarjolla. Lisäksi pyöräilymatkojen pituudet ovat todennäköisesti keskimäärin pidempiä.

Ensisijaisesti liikkumisvälineiden erilaiseen rakenteeseen sekä vertaisarvioituun tutkimukseen pohjautuen voi kaupungin näkemyksen mukaan asettaa erilaisia lupaehtoja liikkumisvälinekohtaisesti. Asetetuissa ehdoissa yhteiskäyttöisille pyörille asetetut ehdot ovat myös kaupungin sopimusta sallivammat, joten tässä mielessä yksityisellä operaattorilla on mahdollisuus operoida kaupungissa vapaammin ja näin ollen ehtojen voidaan todeta olevan vähintäänkin yhdenvertaiset operaattoreiden välillä. Esimerkiksi pyöriä ei ainakaan toistaiseksi koske keskitetyn pysäköinnin rajoitukset ja asemallinen järjestelmä on ollut aikanaan hankinnassa perusedellytys. Lisäksi toimintakausi on kaupungin sopimuksessa kiinteä seitsemän (7) kuukautta per vuosi eikä ympärivuotisuutta ole talvikunnossapidon vuoksi olla ottamassa käyttöön nykyisen sopimuksen aikana. Kauden päivämäärät olivat alun perin kiinteästi 1.4.–31.10., mutta lumitilanne on käytännössä edellyttänyt myöhäistämään näitä ja v. 2025 olosuhteet olisivat olleet pääosin soveltuvat vielä

sovittua päätöspäivää pidemmällekin, kuten sähköpotkulautoja olikin tarjolla vielä joulukuussa.

Kohta 3

Lupaehtoja tarkennetaan oikaisuvaatimuksessa ehdotetun kaltaisesti. Luvusta ”7. Toiminta-ajat” kaksi ensimmäistä kappaletta korvataan seuraavasti:

”Kauden alun lähestyessä kaupunki ja operaattorit seuraavat säätilan kehitystä. Operointikauden aloittamisen edellytyksenä on, että tiellä ei ole jäätä, loskaa tai lunta, ja 10 vuorokauden sääennusteessa vuorokauden keskilämpötilan ennustetaan olevan plussan puolella ja lumisateita ei ole ennustettu. Sääennusteen lisäksi käytetään säämatriisia, joka ohjaa tarkemmin operatiivista toimintaa siitä, milloin palvelu on auki ja milloin toteutetaan väliaikainen sulk. Toimintakauden saa keväällä aloittaa kuitenkin viimeistään 1.4. säiden niin salliessa. Hiekanpoiston mahdollistamiseksi operaattorilla on oltava valmius poistaa ajoneuvot kaupungin kunnossapidon tieltä ennalta ilmoitetulta alueelta vuorokauksi kerrallaan. Kaupunki antaa operaattoreille viimeistään kolme vuorokautta ennen hiekanpoiston aloittamista tiedon ja aikataulun alueista, joissa hiekanpoistoa tullaan toteuttamaan. Hiekanpoiston tarkasta ajankohdasta kaupunki tiedottaa operaattoreita viimeistään vuorokautta ennen hiekanpoiston aloittamista.

Palvelun ollessa auki ennen 1.4. on operaattorin keskeytettävä mikroliikennepalvelu tilapäisesti, mikäli ajo-olosuhteet heikkenevät esimerkiksi vesisateiden ja yöpakkasten takia. Mikroliikennepalvelun saa taas avata uudelleen, kun kadut ovat sulaneet.

Operointikauden loppupuolella kaupunki ja operaattorit seuraavat säätilan kehitystä. Operointikauden lopettamisen edellytyksenä on, että 10 vuorokauden sääennusteessa vuorokauden keskilämpötilan ennustetaan olevan alle 0-astetta ja ennusteissa luvataan lumisadetta ja/tai tiet jäätyvät pysyvästi. Sääennusteen lisäksi käytetään säämatriisia, joka ohjaa tarkemmin operatiivista toimintaa siitä, milloin palvelu on

auki, milloin toteutetaan väliaikainen sulku ja milloin operointikausi päätetään ja ajoneuvot kerätään pois kadulta. Operointikautta voi jatkaa syksyllä kuitenkin vähintään 15.11. asti säiden niin salliessa. Liukkaudentorjunnan varmistamiseksi operaattorin on estettävä pysäköinti ja poistettava ajoneuvot kaupungin kunnossapidon tieltä ennalta ilmoitettuna ajankohtana vuorokaudeksi kerrallaan. Kaupunki antaa tiedon ja aikataulun operaattorille viimeistään kahta vuorokautta ennen liukkaudentorjunnan aloittamista.

Mikroliikennepalvelun ollessa auki 15.11. jälkeen, on operaattorin noudatettava seuraavia lupaehtoja:

- Mikroliikennepalvelu on keskeytettävä tilapäisesti, mikäli ajo-olosuhteet heikkenevät esimerkiksi vesisateiden ja yöpakkasten takia. Palvelun saa taas avata uudelleen, kun kadut ovat sulaneet.*
- Kun 10 vuorokauden sääennusteessa vuorokauden keskilämpötila tippuu alle 0 ja ennusteissa luvataan lumisadetta ja/tai tiet jäätyvät pysyvästi, on operaattorin kerättävä ajoneuvot pois kaupungin hallinnoimilta alueilta talvisäilöön 48 tunnin kuluessa kaupungin ilmoituksesta.”*

Hiekanpoistoa ja liukkauden torjuntaa voidaan joutua tekemään kirjattujen ajankohtien ulkopuolella, joten ne ovat ehdotuksesta poiketen ilman päivämäärärajoituksia.

Täydennetyt Lahden kaupungin mikroliikenneluvan lupaehdot ovat päätöksen liitteinä.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote pöytäkirjasta liitteineen oikaisuvaatimuksen jättäneelle operaattorille sähköpostitse.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Liitteet

- 2 Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätös 16.12.2025 § 158, Tier Mobility Finland Oy
- 3 Lahden kaupungin mikroliikenneluvan lupaehdot

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

16

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 21.01.2026 § 8

464/10.00.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelujohtaja Juha Helminen p. 050 387 8710

juristi Lauri Uski p. 044 482 6810

Päätös

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kaupunkiympäristölautakunnan päätös 21.1.2026 § 8 koskien Hämeenkatu 24 tontin ja rakennuksen ostamista kaupungille kumotaan.

Vaatimuksen mukaan mm. kiinteistön- ja rakennuksen myyjätahon omaan kiinteistönhankintaan ja muihinkin liiketoimiin liittyy voimakas rahanpesun riski, joka huomioon ottaen kauppahinta on merkittävästi ylihintainen. Edelleen oikaisuvaatimuksessa todetaan, että lautakunnan päätös on perustunut

puutteelliseen selvitykseen eikä asian valmistelu ja päätöksenteko noudata kaupungin hallintosäännön määräyksiä.

Vastine oikaisuvaatimukseen

Rahanpesun ja harmaan talouden riskien arviointi

Kunnan toiminnassa on noudatettava hyvää hallintoa sekä huolehdittava varojen käytön asianmukaisuudesta ja riskienhallinnasta. Kuntalain (410/2015) 39 §:n mukaan kunnan on järjestettävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta osana johtamista. Lisäksi kuntalain 14 §:n mukaisesti kunnan toiminnan tulee perustua avoimuuteen, tarkoitussidonnaisuuteen ja huolellisuuteen.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaan viranomaisen toiminnassa on noudatettava mm. yhdenvertaisuuden, puolueettomuuden, suhteellisuuden ja tarkoitussidonnaisuuden periaatteita, ja päätöksenteon tulee perustua asianmukaisesti selvitettyihin tosiseikkoihin. Hallintolain 31 § edellyttää, että viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä ennen päätöksentekoa.

Vaikka kunta ei ole rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017) tarkoitettu ilmoitusvelvollinen toimija, kunnan on yleisten hallinto- ja huolellisuusvelvoitteiden nojalla varmistettava, ettei sen toiminta mahdollistaisi rahanpesua, terrorismin rahoittamista tai muuta rikollista menettelyä. Rikoslaki (39/1889) 32 luvun 6–10 §:t kriminalisoivat rahanpesun ja tuottamuksellisen rahanpesun. Myös tuottamuksellinen menettely voi tulla arvioitavaksi, jos toimitaan selvästi huolimattomasti.

Lisäksi kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnan varoja on hoidettava taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti, ja päätöksenteossa on huomioitava taloudelliset ja oikeudelliset riskit.

Vastapuolen selvittäminen

Tässä kaupassa vastapuolen taustat on selvitetty huolellisuusperiaatetta noudattaen. Tontin myyjän omistusoikeus on tarkistettu lainhuuto- ja kiinteistörekisteritietojen perusteella. Tontin ja rakennuksen myyjät ovat oikeushenkilöitä ja heiltä on tarkistettu kaupparekisteriote, nimenkirjoitusoikeudet sekä päätösvalta kiinteistön luovuttamiseen. Lautakunnan päätöksen ehtojen mukaan rakennuksen myyjän tulee vielä ennen kauppakirjojen allekirjoitusta osoittaa yksiselitteisesti omistavansa rakennuksen.

Ennen kauppaa on selvitetty myös tosiasiallinen edunsaaja rahanpesulain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla, jotta voidaan varmistua siitä, kuka tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa vastapuolella.

Selvitykset tukevat hallintolain 31 §:ssä tarkoitettua asian riittävää selvittämistä sekä kuntalain 39 §:n mukaista riskienhallintaa.

Maksujärjestelyt

Kauppahinta maksetaan pankkivälitteisesti myyjän ilmoittamalle tilille. Käteismaksuja tai poikkeavia kolmannen osapuolen maksujärjestelyjä ei hyväksytä. Menettely tukee rahanpesuriskien hallintaa sekä varmistaa kuntalain 110 §:n mukaisen varojen asianmukaisen käytön.

Kauppahinta

Kunnan kiinteistökauppojen keskeinen periaate on markkinaehtoisuus: Kunnan on myytävä tai ostettava kiinteistöjä käypään hintaan. Kunnat eivät saa omilla toimillaan vääristää markkinoiden toimintaa, mikä vaikuttaa mm. kunnissa kiinteistökauppojen tekemiseen. EU:n valtioneuvoston ja -määräysten näkökulmasta on keskeistä etukäteen luotettavasti selvittää kiinteistön kaupan ja kauppahinnan markkinaehtoisuus sekä valtioneuvoston ja -määräysten mahdollinen soveltuminen kauppaan.

Kuten lautakunnan päätöksessä todetaan, ovat kaupunki ja myyjät teettäneet kohteesta ulkopuoliset hinta-arviot. Myyjien Suomen Kiinteistöarviointi Oy:llä teettämän 21.12.2023 päivätyn arvion mukaan kohteen markkinahinta on 2,8 milj.€ +/- 20 %. Kaupungin Retta Managementilla teettämän 29.8.2025 päivätyn arvion mukaan kohteen markkinahinta on 1,2 milj.€ +/- 20 %. Arvioiden keskiarvohinta on 2,0 milj.€ +/- 20 % (= 1,6–2,4 milj.€). Kauppahinnaksi osapuolet sopivat 1 499 999 €, joka jää arvioiden keskiarvon alarajan alapuolelle.

Kauppahinta on arvioitu suhteessa alueen markkinatasoon ja riippumattomaan hintatasoon. Hinnoittelussa ei ole havaittu poikkeamia, jotka voisivat viitata näennäisjärjestelyihin, peiteltyyn vastikkeeseen tai muuhun epäasianmukaiseen taloudelliseen hyötyyn. Tämä tukee myös hallintolain 6 §:n suhteellisuus- ja tarkoitussidonnaisuusperiaatteita.

Kaupan rakenne ja tarkoitus

Kaupan rakenne ja tarkoitus on arvioitu kokonaisuutena. Järjestely ei sisällä tarpeettoman monimutkaista omistus-, rahoitus- tai yhtiörakennetta, eikä siihen liity sellaisia poikkeuksellisia piirteitä kuten ketjutettuja omistuksia, epätavanomaisia rahoituslähteitä tai perusteetonta kiireellisyyttä, jotka ovat omiaan lisäämään rahanpesun tai harmaan talouden riskiä.

Arviointi perustuu kuntalain 39 §:n mukaiseen riskienhallintavelvoitteeseen sekä hallintolain 31 §:n mukaiseen selvittämisvelvollisuuteen.

Johtopäätös

Tehtyjen selvitysten perusteella hankintaan ei liity sellaisia rahanpesun, terrorismin rahoittamisen tai muun rikollisen toiminnan riskejä, jotka estäisivät päätöksenteon. Kunta on toiminut asiassa huolellisesti, selvittänyt vastapuolen, maksujärjestelyt ja kaupan rakenteen sekä dokumentoinut arvioinnin. Ja vielä ennen kaupantekoa

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

kaupunki edellyttää rakennuksen myyjältä yksiselitteisen osoituksen rakennuksen omistuksestaan.

Esitys

Em. perusteilla on katsottava, ettei oikaisuvaatimus anna aihetta muuttaa tehtyä lautakunnan päätöstä ja se on hylättävä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: oikaisuvaatimuksen tekijä

Liitteet

- 4 Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnan päätös 21.1.2026 § 8

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

17

Huoltoasemarakennuksen tontin 398-25-135-5 vuokraamisen jatkaminen Launeenkatu 14

871/10.00.02.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

maankäyttöinsinööri Petri Solonen p. 050 398 5396

Päätös

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Päätösehdotus

- Kaupunkiympäristölautakunta päättää jatkaa Asemantaustan kaupunginosan huoltoasemarakennuksen korttelialueen 25135 tontin 5 (398-25-135-5) vuokraamista BC Real Estate Oy:lle uudella 21. ja 29.11.2014 allekirjoitetun maanvuokrasopimuksen korvaavalla maanvuokrasopimuksella seuraavin ehdoin:
1. Vuokra-aika alkaa uuden maanvuokrasopimuksen allekirjoittamispäivämäärästä lukien ja päättyy 31.12.2043.
 2. Tontin vuokra indeksiehtoineen pysyy 31.12.2033 saakka samana kuin osapuolten 21. ja 29.11.2014 allekirjoittamassa maanvuokrasopimuksessa.
 3. Tontin vuokraa ja mahdollisesti muita sopimusehtoja tarkistetaan samanaikaisesti, kun muiden 31.12.2033 päättyvien huoltoasematonttien maanvuokrasopimusten ehdoista ja vuokrahinnoista päätetään.
 4. Tarkistettu vuokra ja mahdolliset muut ehdot tulevat voimaan 1.1.2034 lukien.
 5. Muilta osin noudatetaan tavanomaisia rakennettujen (miehitettyjen)

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

polttonesteiden jakelutonttien vuokraehtoja.

Vuokrausehdot ovat voimassa 30.6.2026 saakka.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Kaupunki jatkaa osoitteessa Launeenkatu 14 sijaitsevan huoltoasemarakennuksen tontin vuokraamista ennen voimassa oleva sopimuksen päättymistä. Vuokraamisen jatkaminen hyvissä ajoin mahdollistaa tontille suunnitellun mittavan perusparannusinvestoinnin työpaikkoineen.

Taustaa

Kaupunki on 21. ja 29.11.2014 allekirjoitetulla maanvuokrasopimuksella vuokrannut BC Real Estate Oy:lle Asemantaustan kaupunginosan huoltoasemarakennusten (LH) korttelialueen 25135 tontin 5 (Launeen Neste) osoitteessa Launeenkatu 14. Tontin pinta-ala on 4 535 m² ja rakennusoikeus 1 361 k-m², josta on käytetty 583 k-m². Tontilla sijaitsee katetut polttonesteiden jakelulaitteet sekä liikerakennus, jossa mm. autopesula- ja kahvila/ravintolatoimintaa. Tontin vuokra vuonna 2026 on 60 111 euroa. Vuokra-aika päättyy 31.12.2033.

BC Real Estate Oy:n hakemus

BC Real Estate Oy:n (myöhemmin BC) edustaja on 15.1.2026 lähettämällään sähköpostiviestillä pyytänyt kaupunkia jatkamaan Launeenkatu 14 huoltoasematontin maanvuokrasopimuksen vuokra-aikaa vuoden 2041 loppuun saakka, minimiedellytyksenä viiden vuoden jatkoaika nykysopimukselle. BC on sopimassa kohteen uudelleen vuokraamisesta. Uudelleen vuokraus edellyttää niin BC:ltä, kuin sen päävuokralaiselta Friends & Brgrs:ltä sekä kohteessa polttonesteiden jakelua sekä autopesutoimintaa operoivalta Neste Markkinointi Oy:ltä mittavan perusparannusinvestoinnin. Arvioitu kiinteistöinvestointi sekä

vuokralaisien investoinnit ovat luokassa + 1.2 milj. euroa. Investointi on tarkoitus aloittaa vuoden 2026 keväällä.

Kohteeseen suunniteltu pikaruokakonsepti (= Friends & Brgrs) sekä kahvila/convenience konsepti (= Nestime Feenix) tulevat työllistämään arviolta 30 henkilöä, joista puolet ovat kokopäiväisiä ja puolet osa-aikaisia työntekijöitä. Neste Markkinointi jatkaa kohteen polttonesteiden jakelijana ja ottaa myös vastuulleen kohteen autopesutoiminnot.

Kohteen suunniteltu käyttötarkoitus vastaa kohteen asemakaavan mukaista käyttötarkoitusta ja vakiinnuttaa tarvittavat palvelut määrääjäksi eteenpäin.

Esitys

Kaupungin viime vuosien käytäntönä on jatkaa päättyvien huoltoasema- ja polttonesteiden jakelutoimintaan osoitettujen tonttien vuokra-aikaa 31.12.2033 saakka, jotta tulevaisuudessa sopimusten uusimisten ehtoja voidaan tarkastella samanaikaisesti. Alustavana suunnitelmana on jatkaa vuonna 2033 päättyviä maanvuokrasopimuksia 10 vuodella.

Kaupunkisuunnittelun vastuualue esittää, että lautakunta jatkaa tontin vuokra-aikaa 31.12.2043 saakka uudella maanvuokrasopimuksella. Tontin vuokra indeksiehtoineen pysyy 31.12.2033 saakka samana kuin voimassa olevassa sopimuksessa. Tontin vuokraa ja mahdollisesti muita sopimusehtoja tarkistetaan samanaikaisesti, kun muiden 31.12.2033 päättyvien huoltoasematonttien maanvuokrasopimusten ehdoista ja vuokrahinnoista päätetään. Tarkistettu vuokra ja mahdolliset muut ehdot tulevat voimaan 1.1.2034 lukien. Vuokra-ajan jatkaminen kesken voimassa olevan vuokra-ajan em. päättymisaikaa pidemmälle mahdollistaa tontille suunnitellun liiketaloudellisesti ja työpaikkojen osalta merkittävän investoinnin toteuttamisen.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupungin hallintosääntö 11/2025

Esityksen strategian mukaisuus

Esitys tukee osaltaan kaupungin strategian Lahti 2035 Tehty kestäväksi tavoitteiden saavuttamista olemalla vetovoimainen investointikohde sekä ihanteellinen kasvualusta.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi on tehty alueen asemakaavoituksen yhteydessä.

Asianosaisena

BC Real Estate Oy

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: BC Real Estate Oy

Liitteet

5 Kartta tontista 398-25-135-5 Launeenkatu 14

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

18

Valtuustoaloite: Roskaaminen kuriin, ihmisten asenteisiin tarvitaan muutosta

1168/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kestävän kehityksen ohjaaja Sari Knuuti p. 050 387 8735

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Keskustan valtuustoryhmä ja 15 valtuutettu 10.3.2025:

”Roskaaminen kuriin - ihmisten asenteisiin tarvitaan muutosta

Vuosikymmeniä sitten Lahden Namikan poikajoukkue palasi voittoisalta pelimatkalta toisaalla Suomessa henkilöautolla. Energiavajasta oli täydennetty hampurilaisin. Yksi pelaajista aukaisi ikkunan ja heitti hampurilaisen pakkausmateriaalin ulos autosta. Valmentaja kysyi: ”Mitä teit” ja pysäytti auton heti ja kehotti pelaajaa hakemaan heittämänsä pakkausjätteet pois luonnosta. Pelaaja ei osannut antaa selitystä teolleen muuta kuin ajattelelmattomuuden. Nuori mies muistaa vieläkin opetuksen ja siirtää sitä lapsilleen.

Tämänkaltaisen välinpitämättömyys näkyy kaupunkikuvassamme pitkin katuja epäsiisteytenä. Erityisen paljon pahvi- ja paperijätettä on pikaruokapisteiden ympäristössä. Koirien ulostejätteet kävelyteiden ympärillä ovat toinen ongelma.

Lain mukaan roska on epäsiisteyttä aiheuttava tai muu asiaankuulumaton pieni esine. Roskien hylkääminen asuttuun tai asumattomaan ympäristöön muualle kuin roskille osoitetulle paikalle, esimerkiksi roska-astiaan, on roskaamista. Laissa määritetään rangaistuksesta.

Ympäristön ja kaupungin roskaamisen estämiseksi on Lahdessa määrävälein järjestetty hankkeita ilman pysyvää tulosta - viimeksi korona-aikana vuonna 2021. Tällöin kiinnitettiin "Lahti on siisti"-tarrat valtaosaan yleisillä alueilla olevaan noin 1400 roska-astiaan: puistoissa, bussipysäkeillä ja katujen varsilla. Katutilan roska-astiat ovat sekajätettä ja niihin saa laittaa myös kertakäyttömaskit, sammutetut tupakantumpit ja koirankakkapussit.

Lahden kaupunki käyttää vuosittain noin 0,5 miljoonaa euroa alueiden puhtaanapitotoimiin. Summa sisältää yleisten alueiden kunnossapitokuluja, muun muassa roskisten tyhjennykset ja roskien keräämisen maasta katu- ja puistokohteissa. Kaupungin vastuuhenkilö osui asian ytimeen kommentillaan: "Usein ongelmana ei ole pula jäteastioista, vaan se, etteivät ihmiset jaksa viedä roskiaan edes muutamien metrien päässä olevaan roskakoriin."

Roskaisimmat alueet ovat niitä, missä ihmiset liikkuvat. Erityisesti pikaruokaravintoloiden läheisyydessä on usein jätettä. Kaupungin urakoitsijat nostivat roskaisiksi alueiksi myös parkkipaikkoja, uimarantoja ja kauppojen ympäristöjä.

Jotta aluksi kuvaamani koripallovalmentajan oma vastuu ja vastuun opettaminen roskaamisen vähentämiseksi seuraaville polville toteutuisi, Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa:

- tehdään selvitys kaupungin siisteyden ongelmakohteista ja siisteyden edistävästä toimenpiteistä
- kiinnitetään kansalaisohjelmalla huomiota roskaamiseen ja kustannusvaikutuksiin kaupunkitalouteen
- kouluissa valmistellaan ja toteutetaan roskaamisen estämistä koskeva opetusohjelma, sijoitetaan vapaassa käytössä olevia roskapihtejä keskeisten roskaamisalueiden yhteyteen
- roskakorien tyhjentämisen taajuuteen kiinnitetään huomiota jätehuoltoviranomaisten toimesta ylitäytön ehkäisemiseksi.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kunnossapidon osuus

Ongelmallisimpia kohteita irtoroskien suhteen keskustan alueella ovat sataman p-alue, Matkakeskus, Perhepuisto sekä Alatorin alue. Pohjoisella alueella roskaisimpia alueita ovat Ritaniemenkadun ostoskeskuksen ja Mukkulan koulun edustat, Möysän ostoskeskuksen alue, Kivimaan p-alueelta Kivimaan koululle alikulun kautta, sekä muutamina yksittäisinä pienempinä kohteina Niemen sataman koirauimaranta, Tapahtumapuiston grillipaikka sekä Katinpuiston ja Laitumen leikkialueet. Eteläisessä Lahdessa ongelmallisin alue irtoroskien suhteen on Launeen markettien alue, koko Uudenmaankatu keskustaan asti, Renkomäen ABC:n ympärys sekä Kärkkäisen alue. Itäisellä alueella roskaisimpia alueita ovat Rakokiven S-marketin ympäristö sekä Kulttuuripuisto.

Irtoroskaa on yleisesti koulujen ja kauppojen läheisyydessä sekä kesäisin uimarannoilla. Roskaisuutta esiintyy etenkin Mukkulan, Länsiharjun, Kariston, Ahtialan ja Nastopolin koulujen alueella.

On havaittavissa, että kotitalousjätteitä laitetaan yleisiin roska-astioihin useammalla alueella, etenkin keskustan alueella. Lisäksi huumeneuloja löytyy

maastosta viikoittain, etenkin Matkakeskuksen alueelta sekä pääkirjaston läheisyydestä. Huumeneuloja löytyy satunnaisesti myös esim. leikkipuistoista.

Luvattomia kaatopaikkoja löytyy ympäri kaupunkia kymmenistä eri paikoista, kuten metsäalueilta ja pysäköintialueiden reunoilta, ja moneen paikkaan tuodaan jätteitä toistuvasti. Luvattomille kaatopaikoille tuodaan mm. sohvia, sänkyjä, vaatteita sekä kodin elektroniikkaa. Jätteet siivotaan kunnossapitourakoiden kautta, ja näiden jätteiden hävittäminen kustantaa tuhansia euroja vuosittain.

Kunnossapitourakoissa tehdään yleisten alueiden puhtaanpitoa ympäri vuoden. Kaupungin puhtaanapitovastuulla olevat katu- ja viheralueet on jaoteltu puhtaanpitoluokkiin, mutta missään luokassa roskaisuutta ei sallita pidempiaikaisesti. Talven jäljiltä katu- ja viheralueet puhdistetaan hiekoitushiekoista ja tämän puhdistuksen yhteydessä poistetaan näille alueille kertyneet irtoroskat. Sulan maan aikana katualueiden puhtaanpitoa suoritetaan pääsääntöisesti imulakaisukoneella ja isommat irtoroskat kerätään maastosta muiden tehtävien yhteydessä. Nurmialueilta irtoroskat kerätään ennen nurmikoiden leikkuuta, ja työ suoritetaan yleisesti leikkuiden kanssa yhtäaikaisesti.

Käytännössä kaikki kaupungin kunnossapidettävät yleiset viheralueet puhdistetaan irtoroskista keväisin toukokuun loppuun mennessä, ja tämän jälkeen puhdistustyö on ns. ylläpitosiivousta oheisen mukaisesti; Viheralueilla, esim. leikkialueiden toiminnallisilla alueilla ja näiden välittömässä läheisyydessä sallitaan roskaisuutta vain lyhytaikaisesti (vaaralliset roskat on poistettava välittömästi) ja muissa viherhoitoluokissa vaaditaan alueen yleisilmeen olevan siisti.

Kaikilla urakka-alueilla tyhjennetään ympärivuotisesti yleisillä katu- ja puistoalueilla olevat roska-astiat sekä kerätään roska-astian ympärille levinneet irtoroskat ja tumpit. Täysinäisiä astioita sallitaan vain lyhytaikaisesti, ja käytännössä tämä tarkoittaa vähintään 1–2 tyhjennyskertaa viikossa. Keskustan alueella osaa astioista on tyhjennettävä päivittäin. Päivittäistä tyhjennystä vaativat myös uimakaudella

uimarantojen roska-astiat. Kaupungin katu- ja viheralueilla on yhteensä noin 1900 kpl erilaisia jäte- ja roska-astioita, ja näiden astioiden tyhjentämisestä ja irtoroskien keräämisestä syntyi vuonna 2024 noin 110 tonnia sekajätettä. Yhdessä suoritettujen puhtaanapitotöiden sekä jätemaksujen kanssa, yleisten alueiden puhtaanapito maksaa vuodessa satoja tuhansia euroja.

Kunnossapitoyksikkö seuraa aktiivisesti roskaantumisen tilanteita urakka-alueilta kertyvän tiedon perusteella sekä kehittää yhteistyötä urakoitsijoiden kanssa, jotta muuttuneeseen roskaisuustilanteeseen voidaan reagoida entistä nopeammin ja kohdennetummin. Lahden kaupungin kunnossapitoyksikkö tekee yhteistyötä myös jätehuolto- ja ympäristösuojeluviranomaisten kanssa.

Kaupunkilaisten on mahdollista järjestää oman alueensa siivoustalkoita yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa. Kaupunki toimittaa siivoustalkoisiin jättesäkkejä, roskapihtejä, käsineitä, haravia, virvoitusjuomia ja pientä välipalaa sekä huolehtii kerättyjen roskien poisviennistä. Talkoita järjestetään koko kaupungin alueella vuosittain hieman vaihdellen, noin 15–25 talkoota/vuosi. Keskimäärin talkoisiin osallistuu noin 10 henkilöä/talkoo.

Kaupunkilaisten on mahdollista lainata roskapihtejä kirjastoista sekä Lahti-Pisteen asiakaspalvelupisteeltä. Ankkurissa, Anttilanmäellä sekä Mukkulan rannassa on ollut roskapihtilainajia, mutta näiden ylläpidosta on luovuttu jatkuvan ilkevallan sekä tuotteiden häviämisen vuoksi.

On tärkeää huomioda, että suurin osa kaupungin katualueiden puhtaanapidosta kuuluu kiinteistöjen vastuulle. Kiinteistöjen tekemä puhtaanapito onkin merkittävässä roolissa ympäristön siisteyden ylläpitämisessä.

Puhtaanapitovastuista tiedotetaan vuosittain, jotta mahdollisimman moni muistaisi huomioda oman kiinteistönsä vastuualueet käytännön rajojen mukaisesti.

Kunnossapidossa on havaittu, että kaikilla kiinteistöillä nämä rajat eivät ole selvillä.

Tämän vuoksi Lahden kaupungin karttapalveluun on lisätty karttataso, josta kiinteistöjen vastuurajat voi helposti tarkistaa.

Lahden kaupunki toteuttaa roskaantumisen vähentämistä sekä kaupunkikuvan siisteyden parantamista useilla rinnakkaisilla toimilla. Yhtenä konkreettisena toimenpiteenä kaupunki on lisännyt vuoden 2025 lopussa, SUP-direktiivin mukaisesti, 300 kpl tupakantumpeille tarkoitettua tuhka-astiaa. Tuhka-astialisäyksellä on parannettu mahdollisuutta hävittää tupakantumpit asianmukaisesti ja vähennetään merkittävästi tumppeihin liittyvää roskaantumista erityisesti keskusta-alueella ja vilkkaissa jalankulkuympäristöissä.

Ympäristökasvatuksen osuus

Lahdessa tehdään ansioitunutta ympäristökasvatusta, jonka tavoitteena on ympäristövastuullisten kansalaisten kasvattaminen. Keinoina ovat ymmärryksen ja tiedon lisääminen sekä omakohtaisen luonto- ja ympäristösuhteen vahvistaminen. Erityisesti kestävään kuluttamiseen, jätteen synnyn ehkäisyyn ja syntypaikkalajitteluun opettavat ja ohjaavat Salpakierron kouluille ja päiväkodeille suunnatut palvelut ja materiaalit: [Ympäristökasvatus kouluille ja päiväkodeille - Salpakierto](#)

Lukuvuodesta 2025–2026 alkaen Lahden perusopetuksen osana on Lahti oppimisympäristönä -kokonaisuuden ympäristökasvatusohjelma, 4.-luokkalaisille sisällytetty kiertotalousteema ja vierailu Kujalan jätteidenkäsittelylaitokseen. Lahti oppimisympäristönä -kokonaisuus tavoittaa kaikki Lahden perusopetuksen oppilaat: [Lahti oppimisympäristönä - Lahti](#)

Lisäksi tämän lukuvuoden aikana CITISYSTEM-hankkeessa kehitetään koulujen jätteiden lajittelua ja lopputuloksena on syntymässä uutta opetusmateriaalia: [CITISYSTEM - Biokiertotalouden edistäminen - Lahti](#)

Luontokoulu Kaisla lainaa ympäristökasvatusvälineistöä varhaiskasvatuksen ja koulujen ryhmille. Lainattaviin tarvikkeisiin kuuluvat myös roskapihdin: [Materiaalit ja lainattavat välineet - Lahti](#)

Ympäristöneuvonnan osuus

Lahden ympäristöneuvonta kannustaa asukkaita siivoustalkoisiin sekä julkisesti, että suoraan vapaaehtoisille aluekummeille viestimällä monikanavaisesti ja jakamalla ohjeita talkoiden järjestämiseen.

Ympäristöneuvonta järjestää asukkaille muutamia yleisten alueiden siivoustalkoita/vuosi. Näistä ilmoitetaan mm. Menoinfoossa, sosiaalisessa mediassa ja Luontoretkiä Lahden seudulla -esitteessä.

Asukkaiden käytössä on maksutta Lahden kirjastoista ja Lahden verkkokaupasta lainattavat roskapihdit ja grillipihdit, jotka Lahden ympäristöneuvonta on hankkinut.

Kaupunki (Lahden ympäristöpalvelut/vesien- ja luonnonhoito) on vuosittain mukana roskaamisen ehkäisyyn tähtäävässä Pidä saaristo siistinä -hankkeen Mahanpuruja muovista –kampanjassa sloganilla ”Hulevesikaivo ei ole roskis”. Kampanjan aikana keskustan alueen hulevesikaivot tarroitetaan kalatarroilla, jotta ihmiset ymmärtäisivät hulevesikaivoihin heitettyjen roskien kulkeutuvan suoraan vesistöihin.

Samoin Lahden kaupunki on osallistunut YLE Miljoona roskapussia -kampanjaan aina kun se on järjestetty (2023 ja 2024).

Vuoden 2025 Päijät-Hämeen Ympäristöviikkojen aikana järjestettiin kaikkien kymmenen ympäristöviikkokunnan välinen haastekampanja Siisti – siistimpi – Päijät-Häme, jolla kannustettiin asukkaita keräämään roskaa lähiympäristöstä.

Perusopetuksen osuus

Kestävän elämäntavan sisältöjä ja jokaisen kansalaisen omaa vastuuta luonnon puhtaana pitämisestä käsitellään opetussuunnitelman mukaisesti läpäisevänä teemana kaikilla vuosiluokilla. Se ja asennekasvatus ovat myös osa jokapäiväistä koulun arkea. Paikallisen ympäristökasvatusohjelman lisäksi lahtelaiset peruskoulut ovat osallistuneet vuosikymmenten ajan toukokuun alussa järjestettäviin siivoustalkoisiin, joissa koululaiset siistivät kouluympäristönsä luontoa ja katuvarsia roskienkeruulla.

Jätteiden lajittelua ja siihen opastusta tehdään kouluissa myös eri oppiaineiden puitteissa konkreettisesti (esim. kotitalouden oppitunneilla).

Perusopetuksessa on ympäristökasvatusohjelma, jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvän luontosuhteen kehittymistä, opettaa kestävän elämäntavan taitoja sekä vahvistaa oppilaiden paikallistuntemusta ja paikallisidentiteettiä. Ohjelmaan kuuluu muun muassa 4. luokalla tutustumien kiertotalouteen Kujalassa. Tässä kokonaisuudessa opitaan muun muassa: mitä on kiertotalous ja miten se näkyy oppilaiden arjessa, miksi jätteiden synnyn ehkäisy ja lajittelu on tärkeää ja miten jätteet lajitellaan Lahdessa. Lisäksi meillä on ollut käynnissä CITISYSTEM-hanke, jonka avulla kehitetään koulujen jätteiden lajittelua. Hankkeen aikana luodaan Lahden malli jätteiden lajittelulle, jotta kaikissa kouluissa olisi ajantasainen tieto sekä mahdollisuus lajitella jätteet jätelain mukaisesti.

Lahden kaupungin viestintä

Viestinnän yksikkö on valmistelemassa roskistarrakampanjaa, jonka tarkoituksena on uusia noin viisi vuotta sitten roska-astioiden kylkiin liimatut tarrat. Tarrat muistuttavat kaupunkilaisia laittamaan roskat niille varattuihin astioihin, eikä heittämään niitä luontoon. Lisäksi liikuntapalvelut ovat pitämässä toukokuussa liikuntaneuvojien roskakävely- tempausta, jonka tavoitteena on aktivoida kaikenikäisiä lahtelaisia huolehtimaan ympäristön siisteydestä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Yhteenveto

Kaupunkiympäristön palvelualue katsoo, että perusteluosassa kuvatut toimenpiteet ovat riittäviä, eikä ole syytä valmistella lisää selvityksiä, toimenpideohjelmia tai kansalaisohjelmia nykyisessä taloudellisessa tilanteessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

6 Valtuustoaloite, roskaaminen kuriin, ihmisten asenteisiin tarvitaan muutosta

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

19

Sinisenkaarre, Pipponkatu, Kukurankatu, Saninkatu, Lakkilantie katusuunnitelmat

5003/10.03.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

projektipäällikkö Riku Tiittanen p. 044 482 0837

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hyväksyä Sinisenkaarten, Pipponkadun, Kukurankadun, Saninkadun ja Lakkilantien katusuunnitelmat sekä niihin liittyvät yleisten alueiden suunnitelmat (piirustukset 2025-81-101-K, 2025-81-102-K, 2025-81-103-K, 2025-81-104-K, 2025-81-105-K, 2025-81-106-K, 2025-81-201-K, 2025-81-202-K, 2025-81-203-K, 2025-81-204-K, 2025-81-205-K, 2025-81-206-K).

Perusteluosa

Tiivistelmä

Suunnittelu koskee Pippon yritystoiminta-alueella sijaitsevia Kukurankatua, Saninkatua ja Lakkilantietä sekä heluvesien käsittelyyn tarkoitettua viheraluetta. Alue on asemakaavoitettu teollisuustonteiksi, ja katujärjestelyt mahdollistavat tonttien rakentamisen ja alueen liikenteellisen toimivuuden. Katuverkko toteutetaan asfalttipäällysteisenä, ja siihen sisältyy hulevesijärjestelyjen,

valaistuksen rakentaminen. Katujen rakentaminen edellyttää kallion irrotusta sekä valtaojan siirtoa ja sen ympäristöön toteutettavia hulevesi- ja monimuotoisuusrakenteita.

Suunnitelman lähtökohdat

Pippon nykyinen ympäristö on pääosin metsäistä, ja alueella sijaitsee Speedway-rata sekä vanha, käytöstä poistettu omakotitalo. Alueen läpi kulkeva Lakkilantie on yksityistie, joka siirretään uuteen sijaintiin vastaamaan kaavan mukaista katuverkkoa. Katujen rakentaminen edellyttää sekä maaston muokkausta että kallion irrotusta. Hulevedet johdetaan katujen reunaojiin ja edelleen puistoalueella sijaitsevaan valtaojaan. Suunnitelmalla muodostetaan alueen katuverkon runko ja mahdollistetaan sen kehittyminen teollisuusalueena.

Suunnitelman sisältö

Kukkurankatu

Kukkurankatu on 7,5 metriä leveä ja 690 metriä pitkä kokoojakatu, joka toimii alueen sisään tuloväylänä. Alueelle saavutaan Kukkurankadun, Pipponkadun ja Sinisenkaarten yhdistävän kiertoliittymän kautta. Kadun länsireunaan toteutetaan 3,5 metriä leveä yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä, joka erotetaan ajoradasta leveillä erotuskaistoilla. Katu päällystetään asfaltilla, ja kiertoliittymän sekä muotoiltujen alueiden yhteydessä käytetään betonikiveyksiä ja luonnonkiveä. Katuympäristöön istutetaan katupuita, ja viheralueilla käytetään maisemanurmea sekä kukkivia niittyjä. Kiertoliittymän yliajettava alue toteutetaan graniittisella noppakivellä ja nupukivellä.

Saninkatu

Saninkatu on 7 metriä leveä ja 190 metriä pitkä tonttikatu. Sen pohjoisreunaan rakennetaan 3,5 metrin yhdistetty jalankulku- ja pyörätie, joka erotetaan

ajoradasta neljän metrin välikaistalla. Pintarakenteet toteutetaan asfaltilla ja katu ympäristö viimeistellään niityillä ja istutuksilla Kukurankadun tapaan.

Lakkilantie

Nykyinen Lakkilantie siirretään uuteen paikkaan tonttien väliin, ja sen reitti osittain sulautuu Kukurankadun ja Saninkadun linjauksiin. Yhteys Lakkilantieltä etelään säilytetään.

Sinisenkaarre

Sinisenkaarteelle rakennetaan uusi linja-autopysäkki, joka mahdollistaa joukkoliikenne yhteydet uudelle yritystoiminta-alueelle.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Kaduilla käytetään asfalttipäällystettä, ja erotuskaistoille toteutetaan niitty- ja nurmialueita. Reuna-alueille istutetaan uusia katupuita ja muuta kasvillisuutta. Valtaojaan rakennetaan tulvatasanteita sekä kosteikko- ja niittykasvillisuutta, mikä lisää alueen ekologista monimuotoisuutta. Kiertoliittymän ja korostettujen alueiden pintarakenteissa käytetään luonnonkiviä.

Valaistus

Kaikille suunnittelun alueen kaduille rakennetaan uusi katuvalaistus. Valaistus esitetään katusuunnitelmapiiirustuksissa.

Tasaus ja kuivatus

Kukurankadun ja Saninkadun pituuskaltevuudet on suunniteltu alle 3 %, jotta katuverkko soveltuu raskaalle liikenteelle. Ajoratojen hulevedet ohjataan reunaojoihin, hulevesikaivoihin ja rummuilla varustettuihin kuivatusjärjestelmiin, joista vedet johdetaan alueen keskellä kulkevaan valtaojaan. Valtaojaa siirretään osin tonttien

väliin, ja sille rakennetaan tulvatasanteet sekä pengerrakenne hulevesivirtaamien hallintaan. Ojan pohja verhoillaan pyöreällä luonnonkivellä.

Liikenteenohjaus

Saninkadulle asetetaan 40 km/h nopeusrajoitus. Muualla alueella on voimassa 50 km/h nopeusrajoitus. Kukurankatuun liittyvällä Saninkadulla ja Saninkatuun liittyvällä Lakkilantiella on väistämisvelvollisuus.

Suunnitellut kadut on esitetty suunnitelmapiirustuksissa piir.nrot:

2025-81-101-K Pippo eteläinen Yleiskartta

2025-81-102-K Sinisenkaarre, Pipponkatu välillä Sinisenkaarre – Vanhanradankatu, Kujalankatu välillä Korvenrannantie – Sinisenkaarre

2025-81-103-K Pippo eteläinen korttelin numero 19036

2025-81-104-K Kukurankatu, Saninkatu, Lakkilantie E-hu ja EV-1 alueella

2025-81-105-K Saninkatu, Lakkilantie E-hu ja EV-1 alueella

2025-81-106-K Huoltotie ja E-hu -alue

2025-81-151-Li Pipponkatu, Sinisenkaarre, Kukurankatu liikenneympyrä
Kukurankatu ja Saninkatu Lakkilantien yksityistie -liikennejärjestelyt

2025-81-201-K Kukurankatu pituus- ja tyyppipoikkileikkaus

2025-81-202-K Saninkatu pituus- ja tyyppipoikkileikkaus

2025-81-203-K Lakkilantie pituus- ja tyyppipoikkileikkaus

2025-81-204-K Sinisenkaarre pituus- ja tyyppipoikkileikkaus

2025-81-205-K Pipponkatu pituus- ja tyyppipoikkileikkaus

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

2025-81-206-K Hulevesiuoma Leikkaus A-A ja B-B

Pippo eteläinen katu- puistosuunnitelma selostus

Asianosaisten kuuleminen

Katusuunnitelmat ovat olleet nähtävillä 15.1. -28.1.2026 Palvelutorin osallistumistilassa Kypissä sekä kaupungin verkkosivuilla. Lähialueen kiinteistöille on toimitettu tiedote nähtävillä olosta kirjeitse.

Katusuunnitelmasta ei tullut muistutuksia nähtävilläoloaikana.

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2025/18 Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukkaan, kohta: yleisten alueiden pito.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote ilman liitteitä: muistutuksen jättäjä, asianosaiset, projektipäällikkö, taloussihteeri

Liitteet

- 7 Asiakirjaluettelo Pippo Eteläinen katusuunnitelma
- 8 Pipponkatu, Sinisenkaarre, Kukurankatu liikenneympyrä, Kukurankatu, Saninkatu ja Lakkilantie yksityistie, liikenteenohjaus piirustusnumero 2025-81-151-Li
- 9 Kukurankatu, katusuunnitelma, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, piirustusnumero 2025-81-201-K

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

- 10 Saninkatu katusuunnitelma, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, piirustusnumero 2025-81-202-K
- 11 Lakkilantie, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, piirustusnumero 2025-81-203-K
- 12 Sinisenkaarre, katusuunnitelma, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, piirustusnumero 2025-81-204-K
- 13 Pipponkatu, katusuunnitelma, pituus- ja tyyppipoikkileikkaus, piirustusnumero 2025-81-205-K
- 14 Hulevesiuoma, leikkaus A-A ja B-B, piirustusnumero 2025-81-206-K
- 15 Yleiskartta Pippo eteläinen, katusuunnitelma, asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-101-K
- 16 Kukurankatu, kiertoliittymä katusuunnitelma, asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-102-K
- 17 Kukurankatu, katusuunnitelma, asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-103-K
- 18 Saninkatu, katusuunnitelma, asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-104-K
- 19 Lakkilantie ja hulevesiuoma asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-105-K
- 20 Huoltotie ja hulevesiuoma asemapiirustus, piirustusnumero 2025-81-106-K
- 21 Katusuunnitelmaselostus Pippo

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

20

Suurmäenkadun katusuunnitelma ja Suurmäenkadun alikulun yleispiirustus

992/10.03.01.00/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

projektipäällikkö Riku Tiittanen p. 044 482 0837

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hyväksyä Suurmäenkadun katusuunnitelman ja Suurmäenkadun alikulun yleispiirustuksen (piirustukset 2025-43-101-K, 2025-43-201-K, 2025-43-202-K, 2025-31-701-K).

Perusteluosa

Tiivistelmä

Suurmäenkadun katusuunnitelma koskee Salpausselän kaupunginosassa sijaitsevaa katualuetta, joka ulottuu kadun eteläisimmästä tonttiliittymästä Suurmäen huipulle saakka. Suunnitelma sisältää Kamppailuareenan alikulun sekä kadun päässä olevan pysäköinti- ja kääntöalueen. Alueen nykyiset olosuhteet ovat liikenteellisesti ja teknisesti haastavat, ja hulevesien hallinta on puutteellista. Katusuunnitelmassa parannetaan ajoradan geometriaa, katualueen kuivatusjärjestelmiä sekä

kadunpäässä olevan P-alueen toiminnallisuutta. Kadun alittava nykyinen teräsholvisilta korvataan uudella teräsbetonisella sillalla.

Suunnitelman lähtökohdat

Suurmäenkatu sijoittuu Salpausselän kaupunginosaan, ja suunnittelualue kattaa kadun jyrkän ja mutkittelevan osuuden aina Suurmäen huipulle saakka. Kadun nykyinen vaaka- ja pystygeometria on haastava: pienet kaarresäteet heikentävät näkyvyyttä ja ajoneuvojen kohtaamismahdollisuuksia, ja pituuskaltevuudeltaan jyrkät ja pitkät nousut aiheuttavat erityisesti raskaalle liikenteelle ongelmia. Alueen hulevesien hallinta on nykyisellään riittämätön, mikä heikentää kadun rakennetta. Ylämäen pysäköinti- ja kääntöalue on jäsentymätön eikä mitoitukseltaan sovellu raskaille ajoneuvoille. Kadulla sijaitseva teräsholvisilta ei myöskään täytä käytön ja huollon vaatimuksia. Suunnittelu pohjautuu aiemmin laadittuun yleissuunnitelmaan.

Suunnitelman sisältö

Liikenne- ja katutekniset ratkaisut

Ajoradan leveyttä kasvatetaan koko katuosuudella, jolloin uuden ajoradan leveys on 7,5 metriä. Vaakageometrian kaarresäteitä loivennetaan, mikä parantaa näkyvyyttä ja kohtaamistilanteita. Kadun tasausta päivitetään paaluvälillä PL 130–350, ja nykyiset tonttiliittymät sovitetaan uuteen tasaukseen. Kadun päässä oleva P-alue jäsenellään uudelleen ja pysäköintialue osoitetaan selkeästi pintamateriaalein ja liikennemerkein.

Rakenteet

Nykyinen teräsholvisilta puretaan ja korvataan teräsbetonisella ulokelaattasillalla, joka rakennetaan nykyisen sillan paikalle. Sillan viereiset portaat poistetaan. Uusi silta parantaa kadun kantavuutta ja turvallisuutta sekä täyttää nykyiset käytön ja huollon vaatimukset.

Pintamateriaalit ja kasvillisuus

Ajorata päällystetään asfaltilla. Tonttiliittymät, alikulku ja sen ympäristö toteutetaan sorapintaisina. Ylämäen pysäköintipaikat rakennetaan betonikiveyksestä. Nykyistä kasvillisuutta poistetaan siltä osin kuin suunnitelma edellyttää, ja poistettavat puut korvataan uusilla istutuksilla.

Kuivatus

Hulevesien hallintaa parannetaan merkittävästi. Hulevedet johdetaan hallitusti reunakivin ja sivuojin ritiläkaivoihin, joista vedet ohjataan imeytyskaivoihin ja edelleen maastoon imeytettäväksi. Ratkaisu vähentää lammikoitumista ja parantaa kadun rakenteiden kestävyyttä.

Valaistus

Katuvalaistus pysyy nykyisellään. Suunnitelma ei sisällä muutoksia valaistusrakenteisiin.

Katu- ja ylläpitoluokka

Suurmäenkadun katuluokka on 4 ja kunnossapitoluokka III.

Suunnitelmat on esitetty suunnitelmapiirustuksissa piir. nrot:

2025-43-101-K asemapiirustus

2025-43-201-K Pituus- ja tyyppipoikkileikkaukset, Suurmäenkatu

2025-43-202-K Pituus- ja tyyppipoikkileikkaukset, AKK

2025-31-701-K Sillan yleispiirustus

Asianosaisten kuuleminen

Suurmäenkadun katusuunnitelma ehdotus ja Suurmäenkadun alikulun yleispiirustus on ollut nähtävillä 15.1.-28.1.2026 palvelutorin osallistumistila Kympissä sekä kaupungin verkkosivuilla. Kadunvarren kiinteistöille on toimitettu tiedote nähtävillä olosta kirjeitse.

Suunnitelmasta tuli kaksi muistutusta nähtävillä oloaikana. Muistutukset koskivat Suurmäenkadun jalankulku- ja pyöräilyreittejä sekä uuden alikulun ulkonäköä.

Muistutukset kokonaisuudessaan löytyvät liitteistä.

Vastineet muistutuksiin:

Muistutukset käsittelivät kadun jalankulku- ja pyöräliikenteen huomioonottamista autoliikenteen lisääntymisestä sekä uusittava sillan visuaalista ilmettä, sen sopimista ympäristöön ja vaikutusta Lehmusreittiin.

Suurmäenkadun katualue on kapea eikä katualueelle jää riittävästi tilaa jalankulku- ja pyörävyölle. Urheilukeskuksessa järjestettävien hiihtokisojen aikana katu toimii huoltoreittinä ja se suljetaan muulta liikenteeltä, jolloin sillä ei ole jalankulkua ja pyöräilyä.

Uuden sillan suunnittelussa on otettu huomioon alueen maastonmuodot ja urheilukeskuksen muuta rakenteet. Lahden kaupunkikuvaryhmä on ollut mukana ulkonäön suunnittelussa ja kommentoinut eri vaihtoehtoja.

Sillankaiteen verhoukslevyissä hienovaraisesti muuttuva perforoitu kuviointi.

Verhoilu peittää taakseen sillan törmäyskaidarakenteet, luoden sillasta yhtenäisemmän ja veistoksellisemman kokonaisuuden. Sillassa käytetään samaa vaaleanharmaata värisävyä kuin urheilukeskuksen hiihtosillassa.

Sillan valaistus on säädettävä, jolloin valaistuksen kirkkautta voidaan säätää urheilutapahtumien vaatimuksien mukaan.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Katusuunnitelma ehdotuksen ja uuden alikulun on tarkoitus parantaa hiihtoreittejä ja selkeyttää Suurmäenkadun liikennejärjestelyjä. Uutta liikennettä lisäävää maankäyttöä katusuunnitelma ei alueelle mahdollista.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote ilman liitteitä: asianosaiset, muistutusten jättäjät,
Kaupunkitekniikka

Liitteet

- 22 Suurmäenkatu, asemapiirustus, piirustusnumero 2025-43-101-K
- 23 2025-43-201-K_pituusleikkaus_ja_tyypipoikkileikkaukset_KS
- 24 2025-43-202-K_pituusleikkaus
- 25 Suurmäenkadun alikulkukäytävä, yleispiirustus, piirustusnumero 2025-31-701-K
- 26 Suurmäenkadun alikulkukäytävä, havainnekuva
- 27 Suurmäenkatu ja alikulkusilta, suunnitelmaselostus
- 28 Muistutus 1
- 29 Muistutus 2

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

21

Mikroliikkumisvälineiden siirto- ja varastointitaksat 2026

786/02.02.05.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

aluelupavastaava Sami Kollanus p. 050 398 5438

aluelupavastaava Antti Vedenpää p. 044 482 0819

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy esitetyt taksat liitteen mukaan. Taksat astuvat voimaan 1.3.2026 alkaen.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Mikroliikkumisvälineet, kuten sähköpotkulaudat, ovat yleistyneet merkittävästi ja aiheuttaneet haasteita kaupunkitilan siisteydelle, esteettömyydelle ja turvallisuudelle. Aiempi vapaaehtoisuuteen perustuva pysäköinnin ohjaus ei ole riittänyt estämään väärinpysäköintiä tai käyttöympäristöä haittaavia tilanteita. Uusi mikroliikennelaki antaa kunnille aiempaa laajemmat oikeudet ohjata pysäköintiä, määrittää virallisia pysäköintialueita sekä siirtää sääntöjen vastaisesti pysäköidyt tai hylätyt laitteet.

Kaupunki voi siirtää laitteen, jos se rikkoo mikroliikenneluvan ehtoja, haittaa kunnossapitoa tai tapahtumia, on vaarallisesti pysäköity, hylätty tai pitkään yleisellä alueella säilytetty. Siirrot tehdään joko lähisiirtona lähimmälle sallitulle pysäköintipaikalle tai varastosiirtona kaupungin varastoon, mikäli lähisiirto ei poista haittaa. Varastosiirroista voidaan periä myös säilytysmaksu. Taksat ovat hallinnollisia maksuja, joista ei peritä arvonlisäveroa.

Nykytila ja taksat

Mikroliikkumisvälineet, erityisesti sähköpotkulaudat, ovat vakiinnuttaneet paikkansa kaupunkiliikenteessä, mutta niiden pysäköinti on aiheuttanut toistuvia haasteita. Aiemmin pysäköinti perustui pitkälti käyttäjien ja palveluoperaattoreiden vapaaehtoiseen ohjeiden noudattamiseen, mikä ei ole riittänyt estämään epäsiistiä pysäköintiä tai liikennettä haittaavia tilanteita. Uusi mikroliikennelaki antaa kunnille aiempaa tehokkaammat keinot ohjata pysäköintiä ja puuttua ongelmatilanteisiin, mikä muuttaa merkittävästi kaupunkien toimintamalleja vuonna 2026 ja sen jälkeen.

Uuden lainsäädännön myötä kaupungit voivat määrittää mikroliikkumisvälineille virallisia pysäköintialueita, erityisesti vilkkaisiin keskustoihin. Näiden alueiden tarkoituksena on selkeyttää pysäköintiä sekä vähentää esimerkiksi jalkakäytävien ja torialueiden ruuhkautumista. Vuonna 2026 käyttöön otettava pilottikäytäntö laajentaa kaupungin toimivaltaa entisestään: jatkossa kaupunki voi siirtää väärin pysäköidyt tai hylätyt sähköpotkulaudat sekä laskuttaa siirtokustannukset suoraan operaattoreilta. Tämä luo kannusteen huolellisempaan valvontaan ja laitteiden oikea-aikaiseen siirtämiseen.

Siirtopäätös voidaan tehdä useissa tilanteissa. Laitteen siirto on mahdollista, jos se on pysäköity mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti tai jos se aiheuttaa haittaa esimerkiksi kunnossapidolle, kuten auraukselle tai siivoukselle. Myös vaarallinen pysäköinti, yleisiä liikennesääntöjä rikkova sijoittelu taikka kehotuksesta huolimatta

siirtämättä jätetty laite oikeuttaa kaupungin toimenpiteisiin. Yksityisalueilla sijaitseviin laitteisiin kaupunki ei kuitenkaan puutu, vaan vastuu kuuluu kiinteistönomistajalle.

Tyypillisissä siirtotilanteissa laite muodostaa selkeän vaaran muulle liikenteelle tai esimerkiksi pelastustoimelle, tai se on kasautunut muiden laitteiden kanssa häiritseväksi kokonaisuudeksi. Myös rikkoutuneet, hylätyt tai kielletyille alueille päätyneet sähköpotkulaudat ovat siirtoerusteita. Lisäksi pitkäaikainen säilyttäminen yleisillä alueilla on kiellettyä, ja tällöin siirroista aiheutuvat kulut voidaan periä palveluntarjoajalta.

Siirtomenettely on viranhaltijan päätöksellä tehtävä toimi, ja laitteesta tulee löytyä yksilöivä tunniste sekä operaattorin nimi. Päätöksen valmistelusta vastaavat katutarkastajat, ja itse siirrot toteuttavat kaupungin sopima toimija joko lähisiirtona lähimmälle sallitulle pysäköintialueelle tai varastosiirtona erityisesti osoitetulle alueelle. Varastosiirtoa käytetään ainoastaan silloin, kun lähisiirto ei riitä poistamaan haittaa.

Lainsäädäntö mahdollistaa välittömät siirrot tilanteissa, joissa laite rikkoo lupaehtoja, aiheuttaa haittaa tai on selvästi hylätty. Kaupungin taksan mukaiset kulut peritään operaattorilta, ja laitteet voidaan luovuttaa takaisin vasta, kun siirtolasku on muodostettu. Järjestelmän tarkoituksena on varmistaa kustannusvastuun kohdentuminen oikeille tahoille sekä tukea kaupunkitilan siisteyttä ja turvallisuutta.

Valvontaa toteuttavat useat kaupungin toimijat: pysäköinninvalvonta, katutarkastajat ja muut kenttätöntyöntekijät voivat ilmoittaa siirtotarpeista. Uuden lainsäädännön myötä valvonta saa tuekseen selkeät menettelyt ja vastuut, mikä helpottaa kaupunkitilan hallintaa ja parantaa liikkumisympäristön turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Lähisiirto

Kaupunki voi siirtää ajoneuvon, jos se haittaa tiealueella tapahtuvaa kunnossa- ja puhtaanapitoa, korjaus- tai rakennustyötä, tie- tai katualueella järjestettävää tapahtumaa. Tällöin ajoneuvo siirretään yleensä lähietäisyydelle, esimerkiksi kadun toiselle puolelle tai läheiselle kadulle. Mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti pysäköidyn ajoneuvon lähisiirron korvaukseksi ehdotetaan 50 €.

Varastosiirto

Tiellä tehtävää työtä tai järjestettävää tapahtumaa haittaava ajoneuvo voidaan siirtää kunnan varastoon, mikäli sille ei voida tilan puutteen tai muiden vastaavien syiden vuoksi tehdä lähisiirtoa. Samoin myös virheellisesti pysäköity ajoneuvo voidaan siirtää varastoon kahden vuorokauden kuluttua virheellisen pysäköinnin alkamisesta. Mikroliikenneluvan ehtojen vastaisesti pysäköidyn ajoneuvon varastosiirron suorittamisesta ehdotetaan korvaukseksi 130 €. Lisäksi varastosäilytyksestä peritään 15 € jokaiselta alkavalta 7 päivältä ensimmäisen viikon jälkeen.

Hinnat pitävät sisällään ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, ja hallinnoinnista aiheutuneet kustannukset. Varastosiirto pitää sisällään näiden lisäksi myös ajoneuvon säilyttämisestä aiheutuneet kustannukset. Hinnat ovat kokonaisuudessaan hallinnollisia kuluja, joten niistä ei peritä arvonlisäveroa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi valmistelijat, aluepäällikkö, Lahti-Piste

Säädöskokoelma

Liitteet

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

30 Mikroliikkumisvälineiden pysäköinti-, siirto- ja varastointitaksat 2026

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

22 Työohjelmamuutos 1/2026

898/10.03.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 63891

Päätös

Esittelijä

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää poistaa seuraavat hankkeet vuoden 2026 työohjelmasta:

1. Jokimaan raittisiltojen peruskorjaus (U-3495 ja U-8385), varaus 180 000 euroa
2. Hennalankadun hulevesijärjestelyt, varaus 320 000 euroa
3. Kankolanpuiston leikkialueen saneeraus, varaus 300 000 euroa
4. Renkomäen virkistysalueen toteutus, varaus 148 000 euroa
5. Kivimaan koulun kivikkoryhmä, varaus 50 000 euroa
6. Itäinen pyöräilyn pääreitti Upon silta – Viipurintie, varaus 200 000 euroa
7. Niemen sataman venelaitureiden uusimiset, varaus 396 000 euroa

Samalla lautakunta päättää, että Kauppatorin kehityshankkeeseen varataan 500.000 euroa hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen. Rahoitus elinvoimahankkeiden varauksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Perusteluosa

Kaupunkitekniikan vastualueen rakentamisyksikön työkuorman vuoksi muuttuneessa tilanteessa on haastetta edistää hankkeita, joiden suunnitelmat ovat vielä tässä kohtaa kuluvaan vuoteen kesken. Tämän johdosta esitetään muutaman hankkeen toteutuksesta luopumista, kuitenkin niin, että kohteiden 3,4 ja 6 suunnitteluvalmiutta edistetään kuluvan vuoden aikana.

Kauppatorin kehittämishankkeelle varataan 500 000 euroa suunnitteluun ja toteutukseen. Rahoitus elinvoimahankkeiden varauksesta.

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta perustuu hallintosäännön kohtaan talousarvio ja käyttösuunnitelma.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kaupunkisuunnittelu/Jakonen, kaupunkitekniikka/Tikka

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

23

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan 20.1.2026 pöytäkirjan §:n 5 päätösote
- Raportti kaupunkiympäristön palvelualueen sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta 2025
- kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 16.1.–12.2.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Esityslista

nro 2

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 17.02.2026

24
Muut asiat

Päätös

Esittelijä
kaupunkikehitysjohdaja Alho Olli

Päätösehdotus
Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa
-

Muutoksenhaku
Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet
-